MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Bratislava 24.01.2017
Číslo: 2199/2017-1.7/jm

ROZHODNUTIE
VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania (ďalej len „MŽP SR"), ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok") a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **vydáva** podľa § 46 a § 47 správneho poriadku a podľa § 29 ods. 11 zákona pre oznámenie o zmene navrhovanej činnosti *„**Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v DP Trstín**"* predložené navrhovateľom, ***ALAS SLOVAKIA, s.r.o.,*** *Polianky 23, 841 01 Bratislava* toto rozhodnutie:

Navrhovaná činnosť uvedená v predloženom oznámení o zmene navrhovanej činnosti ***„Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v DP Trstín"***

s a n e b u d e p o s u d z o v a ť

podľa č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") za predpokladu splnenia nasledovných podmienok, ktoré budú zapracované do povolenia na likvidáciu vydobytej časti výhradného ložiska stavebného kameňa a súhlasu na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu:

1. Pri povrchovej úprave terénu používať výlučne inertné odpady, ktoré sú zaradené do kategórie O – ostatný odpad.
2. Činnosť realizovať mimo ochranné pásmo cesty I/51, ktoré je 50 m od osi cesty, rešpektovať ochranné pásmo.
3. Navrhované odstrely, i keď budú realizované za ochranným pásmom cesty, nesmú žiadnym spôsobom ohroziť cestu I/51 a premávku na nej.
4. Prístup na miesto činnosti musí byť prostredníctvom jestvujúcich komunikácií, vozidlá zo staveniska musia byť pred vstupom na cestu I/51 očistené, aby cesta nebola znečisťovaná. Na ceste I/51 a jej súčastiach nesmie byť ukladaná zemina ani žiadny stavebný materiál.
5. Dodržiavanie ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon).
6. Dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.

Odôvodnenie :

Navrhovateľ, ***ALAS SLOVAKIA, s.r.o.,*** *Polianky 23, 841 01*, (ďalej len „navrhovateľ"), doručil dňa 05.10.2016 MŽP SR podľa § 18 ods. 2 písm. c) a § 29 ods. 1 písm. b) zákona oznámenie o zmene navrhovanej činnosti *„Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v DP Trstín"* (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti") vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

MŽP SR, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona, informovalo dotknuté obce, dotknuté orgány, povoľujúce orgány, rezortný orgán a všetkých známych účastníkov konania, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a vyzvalo na doručenie stanoviska v zákonom stanovenej lehote. Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo zverejnené na webovom sídle MŽP SR, na adrese:

http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/likvidacia-rekultivacia-vytazenej-casti-vyhradneho-loziska-stavebneho-

MŽP SR, po doručení stanovísk, upovedomilo účastníkov konania o nových podkladoch rozhodnutia a oznámilo, že podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. MŽP SR informovalo o možnosti nahliadnutia do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) a o lehote pre vydanie rozhodnutia podľa § 29 ods. 14 písm. b). Navrhovateľovi boli spolu s týmto upovedomením doručené všetky stanoviská.

Po doručení a preštudovaní doručených stanovísk, MŽP SR podľa § 20 ods. 1 zákona, rozhodnutím prerušilo konanie (rozhodnutie č. 7409/2016-1.7/jm zo dňa 16.11.2016) vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na dobu 60 dní. Podľa §20 zákona navrhovateľ požiadal MŽP SR o prerušenie zisťovacieho konania z dôvodu dopracovania odborných posudkov požadovaných v stanoviskách. MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo všetkých účastníkov konania a rozhodnutie zverejnilo na svojom webovom sídle.

Dňa 19.12.2016 doručil navrhovateľ na MŽP SR doplňujúce k Oznámeniu zmene navrhovanej činnosť. MŽP SR po preštudovaní doplňujúcich informácií upovedomilo všetkých účastníkov konania o podkladoch rozhodnutia (list č. 7409/2016-1.7/jm zo dňa 20.12.2016) a oznámilo, že podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. MŽP SR informovalo o možnosti nahliadnutia do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) a o lehote pre doručenie stanoviska na 15 dní od doručenia toho oznámenia.

Popis zmeny navrhovanej činnosti:

Zmena navrhovanej činnosti je situovaná na území Trnavského kraja, okres Trnava, k. ú. Trstín.

Účelom zmeny navrhovanej činnosti je likvidácia a následná rekultivácia vyťažených priestorov kameňolomu, ktorá predstavuje možnosť opätovného zapojenia dotknutých lokalít do kultúrnej krajiny.

Ťažisko plánu likvidácie kameňolomu Trstín tvorí návrh úpravy terénu po ťažbe a následne jeho rekultivácia, ktorá je zameraná hlavne na biologickú revitalizáciu. Koncepcia rieši:

- etapu likvidácie „Plán likvidácie vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v dobývacom priestore Trstín, zmena č.1“ (Burza, I., 02/2011) (ďalej len plán likvidácie),

- etapu rekultivácie „Návrh biologickej rekultivácie SV časti lomu Trstín – Holý vrch“ (Košťál, J., 10/2010) (ďalej len návrh biologickej revitalizácie).

Princípy likvidácie a rekultivácie vyťaženého priestoru v DP Trstín budú uplatnené v celom priestore podľa predloženého návrhu na parc. č. 2655/10, 2655/5, 2655/7, 2655/6, 2655/3 v k. ú. Trstín.

Dotknutý priestor DP Trstín je možné rozdeliť na tri oblasti:

• JV časť DP, kde už prebehla likvidácia formou zosvahovania etáží;

• SV časť DP o ploche 46 350 m^2, ktorá je už čiastočne zlikvidovaná zavážkou; výšková úroveň sa tu v súčasnosti pohybuje v nadmorskej výške cca 250 m n.m. až 267 m n.m.; na časti tohto priestoru, kde je už dosiahnutá cieľová výšková úroveň navážky 267 m n.m. prebieha výstavba základov pre technologickú linku, ktorá sa sem presťahuje zo súčasnej polohy (za JV hranicou DP) – dôvody vo vzťahu k obci Trstín sú akustické a scenérické;

• SZ časť DP o ploche 92 700 m^2, kde je už zväčša dosiahnutá ťažobná báza 245 m n.m., a kde na základe povolenia OBÚ Bratislava z r. 2011 (pre parc. č. 2655/10, 2655/5, 2655/6, 2655/3 v k.ú. Trstín) prebieha tiež postupne zavážanie, pričom predložené oznámenie o zmene rieši likvidáciu a rekultiváciu lomu aj na parcele č. 2655/7.

LIKVIDÁCIA vyťaženej časti lomu má dve fázy:

1. úprava ťažobných plošín: pozostávajúca z očistenia časti predmetných plošín v nadmorskej výške 245 m n.m. a odstránenia všetkého nepotrebného materiálu;

2. likvidácia ťažobných plošín: pozostávajúca z náhrady vyťaženého objemu horniny iným vhodným materiálom označovaným ako odpad, ktorý je inak nezhodnotiteľný, a má chemicky stanovené inertné vlastnosti a vhodné fyzikálne vlastnosti, s presne určeným charakterom (názov odpadu) v zmysle Katalógu odpadov.

Zosvahovanie všetkých lomových stien, likvidácia dvora lomu a likvidácia priestoru výrobnej linky a manipulačných plôch bude predmetom plánu likvidácie po úplnom vydobytí ložiska v DP Trstín. Preto plán likvidácie – súčasný a budúci – rieši iba priestor nachádzajúci sa v SZ a SV časti dobývacieho priestoru, ktoré sú už prakticky vyťažené. Malé množstvo bilančných voľných zásob je len za severnou stenou SZ časti dobývacieho priestoru.

Zavážanie lomu bude prebiehať podľa nárokov, ktoré sú medziročne premenlivé. Predpokladá sa v objeme najviac do 200 000 t/rok.
Zavážanie lomu (pozri prílohu č.2) prebieha
• príjazdovou cestou na spodnú plošinu 245 m n.m.,
• sypaním navážky z vrchnej časti lomu, z kóty 272 m n.m.
Po deponovaní sa materiál premiestňuje a hutní pomocou zemného stroja (dozéra a pod.).

Dovážané budú nasledovné druhy odpadov:

Tab.2: Druhy odpadov pre účely likvidácie ťažobných plošín zaradené podľa vyhlášky č. 365/2015 Z. z. (Katalóg odpadov)

Druh odpadu	**Názov odpadu**	**Kategória**
17 01 01	betón	O
17 01 03	škridly a obkladový materiál a keramika	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O

17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 08 02	stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	O
01 04 10	prachový a práškový odpad iný ako uvedený v 01 04 07	O

NÁVRH BIOLOGICKEJ REKULTIVÁCIE

Rekultiváciu v kameňolome Trstín je možné rozdeliť na dve fázy:
• technická časť,
• biologická časť.

Technickú časť rekultivácie predstavuje úprava reliéfu lomu (skalných stien) a vytvorenie substrátu. Cieľom je zbaviť sa v čo najväčšej miere pravidelnosti, čím sa priestor priblíži prírodným tvarom a vytvoria sa podmienky pre rôznorodosť vegetácie. Technická časť rekultivácie bude pozostávať z nasledovných krokov:

1. *Úprava reliéfu lomu*
Úprava reliéfu lomu sa bude realizovať clonovými odstrelmi častí hrán etáží tam, kde je to možné. Vytvoria sa tak sutinové násypy so sklonom cca 45° a zmiernia sa sklony pôvodných skalných stien. Alternatívou k odstrelu je vznik násypu pri sypaní navážky zhora.

Nedôjde k úprave skalných stien na južnom ohraničení plochy na likvidáciu a rekultiváciu, kde sa realizuje sypanie zhora. Násyp umožní lepšie uchytenie drevín aj bylinnej vegetácie, ktorá by sa v strmých skalných stenách neuchytila.

Úprava skalných stien sa dotkne západného ohraničenia dotknutého priestoru (pozri obr.2). Technický vzhľad v tejto časti lomu (pravidelnosť etáží) sa potlačí rozrušením pomocou clonových odstrelov. Navrhuje sa stenu nad etážou 282 m n.m. ponechať. Rozrušením hlavy najvyššieho ťažobného rezu by sa zasiahlo do priľahlých lesných porastov s borovicou čiernou. Zároveň strmá skalná stena sa môže stať biotopom štrbinovej vegetácie a pre neprístupnosť, s odstupom času, aj biotopom dravcov, alebo sôv. Rozrušenie clonovým odstrelom by sa dotklo hrán etáží 282 m n.m. a 272 m n.m.

2. *Prevrstvenie substrátu štrkom*
Po dosiahnutí cieľovej úrovne 267 m n.m. bude potrebné navážku, ako aj násyp, prevrstviť štrkovým dolomitickým materiálom jemnej frakcie do 1 cm, v hrúbke cca 10 cm, ktorý sa zhutní. Týmto sa zabráni vzniku a šíreniu ruderálnych (burinných) porastov, ktoré by sa vytvorili na obnažených depóniách navážky a znehodnotili priebeh rekultivácie.

3. *Hrubý balvanitý materiál v okrajových častiach*
V okrajových častiach dna, ako aj pri päte násypu je potrebné v šírke cca 5 m naviezť dolomitový hrubý balvanitý materiál rôznej veľkosti úlomkov (20 cm až 1 m v priemere). Týmto sa vytvorí mozaika mikroreliéfu a stanovíšť, ktoré budú vytvárať pre vývoj cieľovej vegetácie priaznivejšie podmienky (štrbiny skalných blokov budú vytvárať tienisté miesta, kde sa dlhšie udrží vlhkosť).

4. *Vyhĺbenie ryhy*
V okrajových častiach dna pozdĺž navážok hrubého balvanitého materiálu sa vyhĺbi cca 0,5 m hlboká ryha, šírky cca 5 m. Materiál z vyhĺbených rýh sa ponechá v ich okolí v podobe nízkych háld. Ryhy budú po ďalších úpravách terénu slúžiť na výsadbu drevín.

5. *Použitie skrývky*

Do štrbín balvanitých navážok a do vyhĺbených rýh sa rozhrnie pôvodný materiál zo skrývky určenej na rekultivačné účely v hrúbke cca 10 – 30 cm (do rýh v hrúbke 50 cm). Materiál zo skrývky sa navezie taktiež v nepravidelných kruhových plochách priemeru 5-10 m v hrúbke 10-30 cm ostrovčekovito na ploche dna, pričom na zvyškových plochách zostane obnažený substrát navážok drobného štrkového dolomitického materiálu. Materiálom zo skrývky sa nepravidelne prevrství aj násyp. Skrývka predstavuje pôvodný substrát a obsahuje semená cieľových druhov. Zároveň je vhodným substrátom pre výsadbu cieľových drevín.

Biologickú časť rekultivácie predstavujú vegetačné úpravy za použitia metódy riadenej sukcesie. Vegetačné úpravy sa budú realizovať v nasledovných krokoch:

1. *Prirodzený nálet semien*
Úprava reliéfu a substrátu je navrhnutá tak, aby sa vegetácia mohla vyvíjať samovoľne z náletu semien v čo najväčšej miere, resp. aby pre uchytenie semien, vyklíčenie a rast rastlín boli vytvorené čo najvhodnejšie podmienky. Zdrojom šírenia semien cieľových druhov je existencia vhodných porastov v iných opustených priestoroch lomu (pionierske porasty) a v okolí lomu (xerotermná travinno-bylinná vegetácia). Tieto tzv. kolonizačné centrá netvoria príliš rozsiahle plochy. Predpokladá sa ich šírenie v dlhšom časovom horizonte, preto je potrebné podporiť prirodzené šírenie druhov aj ďalšími metódami vegetačných úprav.

Cieľovými druhmi pochádzajúcimi zo samonáletu sú druhy rýchlo sa šíriace vetrom, alebo vtákmi, nenáročné na substrát a vlahu, ktoré vytvoria prvotné štádiá pionierskej vegetácie:

a) dreviny: borovica lesná (*Pinus sylvestris*), breza previsnutá (*Betula pendula*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), ruža šípová (*Rosa canina*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), vŕba purpurová (*Salix purpurea*), vŕba rakytová (*Salix caprea*);

b) byliny: bôľhoj lekársky (*Anthyllis vulneraria*), dušovka roľná (*Acinos arvensis*), dúška včasná (*Thymus praecox*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), kostrava sivá (*Festuca pallens*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), kurička sivastá (*Minuartia glaucina*), lipnica bádenská (*Poa badensis*), lipnica stlačená (*Poa compressa*), ľubovník bodkovaný (*Hypericum perforatum*), nevädzka porýnska (*Acosta rhenana*), púpavec sivý (*Leontodon incanus*), rozchodník biely (*Sedum album*), sezel sivý (*Seseli osseum*), silenka obyčajná (*Silene vulgaris*), tarica horská (*Alyssum montanum*).

2. *Výsev plodov a semien drevín*
Výsevom sa podporí najmä rast takých druhov drevín, ktoré by sa prirodzeným náletom rozšírili iba pomaly. Výsev by sa mal uskutočniť na plochy, kde bol navezený materiál zo skrývky (štrbiny hrubého balvanitého materiálu, ryhy v okrajovej časti dna, skrývka na suťových násypoch). Dôležitým predpokladom je. aby sa na výsadbu použili plody drevín pochádzajúcich z blízkeho okolia, nie vzdialenejšieho ako 10 km, resp. z najbližšej lesnej škôlky. Najvhodnejšie je priamo z bezprostredného okolia lomu.
Cieľové druhy a ich percentuálne zastúpenie sú:
borovica lesná (*Pinus sylvestris*) – 10%
brest hrabolistý (*Ulmus carpinifolia*) – 10%
drieň obyčajný (*Cornus mas*) – 10%
dub cerový (*Quercus cerris*) – 10%
dub plstnatý (*Quercus pubescens*) – 20%
dub zimný (*Quercus petraea*) – 5%
jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*) – 2%
jarabina mukyňová (*Sorbus aria*) – 3%
jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) – 5%
javor horský (*Acer pseudoplatanus*) – 5%
javor mliečny (*Acer platanoides*) – 5%
javor poľný (*Acer campestre*) – 5%

lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) – 5%
zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) – 5%

3. *Výsadby drevín*
Cieľom je vytvorenie porastu drevín. Výsadbami 2-3 ročných sadeníc sa podporí a doplní druhové zloženie drevín, nakoľko sa počíta s pomerne nízkou a ťažko odhadovateľnou klíčivosťou plodov z výsevu. Sadenice drevín môžu pochádzať z predpestovaných výsadieb v lesných škôlkach, alebo môžu byť získané z prirodzených lesných a krovitých porastov blízkeho okolia lomu. Nevýhodou je väčšia starostlivosť o sadenice, najmä pokiaľ boli vypestované v lesných škôlkach, kde mali vhodnejšie podmienky pre rast a nie sú prispôsobené na rast v suchých podmienkach substrátu v rekultivovanom lome. Výsadby sa budú realizovať do skrývkového substrátu na miestach vyhĺbených rýh pri okrajoch dna a na násypoch. Sadenice sa vysadia v spone 1,5 x 1,5 m. Výsadby je nutné kvôli lepšej ujateľnosti uskutočniť v jesennom, alebo predjarnom období (október, november, marec). Sadenice je nutné ihneď po výsadbe zaliať vodou. Účelné je viditeľne ich označiť (napr. farebnou stužkou) kvôli lepšej identifikácii v prípade, že budú prerastené vysokou bylinnou vegetáciou a to najmä kvôli následnému koseniu bylinného porastu. Cieľové druhy drevín a ich percentuálne zastúpenie je obdobné ako pri výsevoch plodov.

4. *Mulčovanie senom, alebo starinou*
Cieľom je vytvorenie xerotermného travinnobylinného porastu. Využije sa seno alebo starina z pokosených, resp. vyhrabaných xerotermných travinnobylinných porastov v blízkom okolí lomu, z dvoch lokalít – JZ a SV od dobývacieho priestoru. Pokosené seno, resp. vyhrabaná starina v období dozrievania semien xerotermných druhov bylín (koniec júna – august) obsahuje množstvo semien pôvodného druhového zloženia v prirodzenom pomere a kvantitatívnom zastúpení cieľových druhov. Mulčovanie senom, alebo starinou urýchľuje rozšírenie cieľových druhov xerotermných bylín, ktoré by sa do rekultivovanej časti lomu dostali prirodzeným náletom iba veľmi pomaly. Okrem výskytu semien cieľových druhov poskytuje klíčiacim rastlinám ochranu pred silným slnečným žiarením, nadmerným výparom vody a zároveň poskytuje odumretý a rozkladajúci sa organický materiál zdroj živín. Seno, alebo starina sa rozprestrie v tenkej vrstve cca 10 cm na všetky plochy s navezenou skrývkou na dne a násype. Pokosené seno, alebo starina sa rozprestrie na určené plochy až po výseve semien a výsadbe sadeníc drevín. Mulčovanie je potrebné opakovať po dobu min. 3 roky a aplikovať vždy najmä na miesta, kde nie je vytvorená vegetácia. Pokosené seno, alebo starinu je nutné transportovať tak, aby nedošlo k predčasnému vytriasaniu semien z biomasy (vo vreciach, plachtách a pod.).
Cieľové druhy sú:
arábka šípovitá (*Arabis sagittata*), arábovka Thalova (*Arabidopsis thaliana*), bedrovník lomikameňový (*Pimpinella saxifraga*), bodliak ovisnutý (*Carduus nutans*), bôľhoj lekársky (*Anthyllis vulneraria*), cesnak žltý (*Allium flavum*), čistec rovný (*Stachys recta*), devätorník veľkokvetý tmavý (*Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*), divozel kukučkovitý (*Verbascum lychnitis*), dúška panónska (*Thymus pannonicus*), dúška včasná (*Thymus praecox*), dušovka roľná (*Acinos arvensis*), fúzatka prstnatá (*Botriochloa ischaemus*), hadinec obyčajný (*Echium vulgare*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), chodrila prútnatá (*Chondrilla juncea*), jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*), klinček Pontederov (*Dianthus pontederae*), kosatec dvojfarebný (*Iris variegata*), kostrava sivá (*Festuca pallens*), kostrava valeská (*Festuca valesiaca*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), kotúč poľný (*Eryngium campestre*), kozobrada kyjačkovitá (*Tragopogon dubius*), krasovlas bezbyľový (*Carlina acaulis*), krížavka piemontská (*Cruciata pedemontana*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), kurička sivastá (*Minuartia glaucina*), kurička zväzkovitá (*Minuartia rubra*), ľanolistník prostredný (*Thesium linophyllon*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), lipnica bádenská (*Poa badensis*), lipnica cibuľkatá (*Poa bulbosa*), ľubovník bodkovaný (*Hypericum perforatum*), lucerna kosákovitá (*Medicago falcata*), lucerna najmenšia (*Medicago minima*), mednička brvitá (*Melica ciliata*), mliečnik chvojkový

(*Tithymalus cyparissias*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), nátržník sedemlistý (*Potentilla heptaphylla*), nevädzka porýnska (*Acosta rhenana*), nevädzník hlaváčovitý (*Colymbada scabiosa*), nezábudka kopcová (*Myosotis ramosissima*), ometlina ihlanovitá (*Koeleria pyramidata*), pakost krvavý (*Geranium sanguineum*), palina poľná (*Artemisia campestris*), peniažtek prerastenolistý (*Thlaspi perfoliatum*), piesočnica dúškolistá (*Arenaria serpyllifolia*), púpavec sivý (*Leontodon incanus*), pýr sivý (*Elytrigia intermedia*), pyštek kručinkolistý (*Linaria genistifolia*), ranostajovec pestrý (*Securigera varia*), rezeda žltá (*Reseda lutea*), rozchodník biely (*Sedum album*), rozchodník šesťradový (*Sedum sexangulare*), rožec mazľavý (*Cerastium glutinosum*), sezel sivý (*Seseli osseum*), silenka obyčajná (*Silene vulgaris*), skalničník guľkovitý (*Jovibarba globifera*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), skorocel prostredný (*Plantago media*), starček Jakubov (*Senecio jacobaea*), stoklas kostrbatý (*Bromus squarrosus*), stoklas strechovitý (*Bromus tectorum*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), tarica horská (*Allysum montanum*), tunika prerastená (*Petrorhagia prolifera*), valeriánka poľná (*Valerianella locusta*), veronika rozprestretá (*Veronica prostrata*), veronika včasná (*Veronica praecox*).

5. *Zber a výsev semien bylín*
Cieľom je posilnenie populácií niektorých, najmä vzácnych a ohrozených druhov xerotermných biotopov. Keďže ide o pomerne pracnú a časovo náročnú metódu, aplikovať sa bude iba ako doplnková. Dôležitým predpokladom je použitie semien rastlín výnimočne z najbližšieho okolia lomu. Zber semien sa uskutočňuje ručne v období dozrievania semien cieľových druhov (júl - august). Týka sa to cieľového druhu kosatec dvojfarebný (*Iris variegata*), ktorý patrí k vzácnym druhom rastúcim v okolí lomu (xerotermné porasty na SV okraji DP). Zber jeho semien je pomerne jednoduchý vzhľadom na veľkosť semien. Semená budú zasiate do skrývkového materiálu a prihrnuté. Miesto vysiatia bude viditeľne označené, aby ho bolo možné identifikovať pre účely monitoringu úspešnosti vyklíčenia v budúcnosti.
6. Údržba a manažment
Vegetačné úpravy vyžadujú údržbu, najmä v prvých rokoch:
a) polievanie výsadieb drevín podľa potreby, počasia a vlhkosti substrátu;
b) kosenie porastov, najmä ruderálnych (burinných), ktoré sa môžu vytvoriť v prvých rokoch najmä na plochách, kde bola rozprestretá skrývka; pravidelným kosením burinné druhy ustúpia a väčší priestor dostanú cieľové druhy; prvé tri roky je potrebné kosiť aspoň 2x za rok, neskôr 1x za rok;
c) odstraňovanie inváznych rastlín – najmä drevín; potenciálne možné je rozšírenie agátu a pajaseňa žliazkatého.

7. *Monitoring*
Úspešnosť navrhnutých postupov a metód sa bude monitorovať. Monitoring sa bude uskutočňovať na trvalých monitorovacích plochách každoročne a bude spočívať najmä v sledovaní výskytu a šírenia cieľových druhov na rekultivovaných plochách.

K predloženému, resp. doručenému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti sa v rámci zisťovacieho konania, v zákonom stanovenej lehote, vyjadrili:

Odosielateľ	**Obsah stanoviska**
MŽP SR, Odbor odpadového hospodárstva List č. 51593/2016 zo dňa 22.09.2016	Citácia stanoviska: Z hľadiska pôsobnosti odboru odpadového hospodárstva nasledovné pripomienky: - Pri povrchovej úprave terénu používať výlučne inertné odpady, ktoré sú zaradené do kategórie O – ostatný odpad - Upozorňujú na nový typ povolenia „súhlas na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu“, ktorý udeľujú okresné úrady podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. *Vyjadrenie navrhovateľa: Berie sa na vedomie*

Odosielateľ	Obsah stanoviska
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava List č. RUVZ/2016/04254, zo dňa 23.09.2016	Citácia stanoviska: Z hľadiska ochrany verejného zdravia súhlasia s navrhovanou činnosťou, v ďalšom stupni riešenia návrhu doplniť projekt o aktuálnu akustickú štúdiu vplyvu na najbližšie obytné prostredie. *Vyjadrenie navrhovateľa:* *Pre účely overenia hlukovej situácie navrhovanej činnosti sa aktualizovala akustická štúdia (Plaskoň, V.,12/2016, EnA CONSULT Topoľčany, s.r.o.), ktorá je prílohou doplňujúcich informácii. Z výsledkov je možné odcitovať:* *V súčasnosti je posudzovaná časť obytného územia obce Trstín v dôsledku vysokého podielu nákladných vozidiel v dopravnom prúde (cca 35%) zaťažovaná dopravným hlukom, ktorý výrazne prekračuje dennú prípustnú hodnotu hluku a to aj vo variante bez prevádzky kameňolomu.* *Hluk generovaný nákladnou dopravou kameňolomu ako v nultom (len ťažba), tak i v navrhovanom variante (ťažba a rekultivácia) neprekračuje najvyššiu prípustnú hodnotu stanovenú pre III. kategóriu územia v dotknutej obytnej zóne obce Trstín. Predikovaný nárast hluku po realizácii navrhovanej činnosti je najviac o 0,2 dB. Uvedený nárast je z hľadiska subjektívneho sluchového vnímania zanedbateľný, z objektívneho hľadiska sa rozdiel hladín hlukových imisií pohybuje v rámci pásma neistoty bežného merania hluku. Prevádzkový hluk zo spracovateľskej linky umiestnenej na juhovýchodom okraji dobývacieho priestoru je na severnom okraji intravilánu obce subjektívne sluchom rozoznateľný v tichých intervaloch dopravy, avšak svojou intenzitou neprekračuje dennú prípustnú hodnotu hluku stanovenú pre priemyselné zdroje. Po premiestnení výrobnej linky na rekultivovanú časť kameňolomu klesne imisná hladina hluku z jej prevádzky o cca 18 dB. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že realizácia navrhovanej rekultivácie neovplyvní hlukové pomery v posudzovanej obytnej zóne a nespôsobí ďalšie zhoršenie životných podmienok obyvateľstva z hľadiska hluku v porovnaní s jestvujúcim stavom.*
Okresný úrad Trnava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií List č. OU-TT-OCDPK-2016/029115/Ja, zo dňa 30.09.2016	Citácia stanoviska: Ako cestný správny orgán vo veciach ciest I. triedy zaujímajú nasledovné stanovisko 1. Činnosť realizovať mimo ochranné pásmo cesty I/51, ktoré je 50 m od osi cesty, rešpektovať ochranné pásmo. 2. Navrhované odstrely, i keď budú realizované za ochranným pásmom cesty, nesmú žiadnym spôsobom ohroziť cestu I/51 a premávku na nej. 3. Prístup na miesto činnosti musí byť prostredníctvom jestvujúcich komunikácií, vozidlá zo staveniska musia byť pred vstupom na cestu I/51 očistené, aby cesta nebola znečisťovaná. Na ceste I/51 a jej súčastiach nesmie byť ukladaná zemina ani žiadny stavebný materiál. *Vyjadrenie navrhovateľa: Uvedené podmienky sa rešpektujú.*
Okresný úrad Trnava, pozemkový a lesný odbor List č. OU-TT-PLO-2016/029330, zo dňa 26.09.2016	Citácia stanoviska: Úrad nemá k navrhovanému programu žiadne pripomienky. Upozorňujú, že v prípade záberu poľnohospodárskej pôdy sa postupuje v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. *Vyjadrenie navrhovateľa: Berie sa na vedomie.*
Obvodný banský úrad v Bratislave	Citácia stanoviska: Tunajší úrad ako povoľujúci orgán štátnej správy nemá námietky.

Odosielateľ	**Obsah stanoviska**
List č. 802-2658/2016, zo dňa 19.09.2016	
Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia List č. OU-TT-OSZP3-2016 /029189/ŠSMER/Ša, zo dňa 27.09.2016	Citácia stanoviska: <u>Štátna správa odpadového hospodárstva</u> Úrad nemá pripomienky. <u>Štátna vodná správa</u> požaduje - Dodržiavanie ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon). - Dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiadúcemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd. *Vyjadrenie: Uvedené podmienky sa rešpektujú.* <u>Štátna správa ochrany ovzdušia</u> DP Trstín je evidovaný ako jestvujúci stredný zdroj znečisťovania ovzdušia v kategórii 3. Výroba nekovových minerálnych produktov, pol. 3.10.2 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa. Vzhľadom na charakter, množstvo spracovaného kameňa za rok (v roku 2015 to bolo 772 430 t) a vzdialenosť zdroja od najbližšej obytnej zástavby v obci Trstín je predmetný zdroj významným znečisťovateľom emitujúcim TZL, ktorých množstvo bude realizáciou likvidačných prác (zavážania lomu) ešte navýšené. Odporúčajú predmetnú zmenu posúdiť v zmysle zákona. *Vyjadrenie navrhovateľa:* *Pre účely predloženej doplňujúcej informácie sa vypracovala „Rozptylová štúdia pre stavbu: Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v dobývacom priestore Trstín“ (Hesek,F., 11/2016, Hesek s.r.o. Bratislava). Rozptylová štúdia je prílohou doplňujúcej informácie. Zdrojom znečisťovania je* *- doprava navážky po nespevnených areálových cestách,* *- sypanie navážky z vrchnej časti lomu,* *- výsypy navážky na spodnej plošine,* *- manipulácia s navážkou v rámci vrstvenia na spodnej etáži.* *Pri spracovaní rozptylovej štúdie bola využitá celoštátna metodika pre výpočet znečistenia ovzdušia zo stacionárnych zdrojov a z automobilovej dopravy. Model uvažuje s výpočtovou oblasťou 1 000 m x 1 000 m s krokom 20 m v oboch smeroch. Vyhodnotil sa vplyv znečisťujúcich látok: TZL, CO, NOx (suma oxidov dusíka, ako NO2), SO2, benzén.* *Záver: Rekultivácia kameňolomu sa na obytnej zástavbe v Trstíne negatívne prejaví minimálnym znečistením ovzdušia. Na obytnej zástavbe v Trstíne bude príspevok procesu rekultivácie ku krátkodobej koncentrácii PM10, CO, NO2 a SO2 minimálny. Najvyššia koncentrácia PM10 bude 0,07 μg.m-3, najvyššia koncentrácia CO z objektu bude 3,0 μg.m-3, najvyššia koncentrácia NO2 bude 0,7 μg.m-3, najvyššia koncentrácia SO2 bude 0,2 μg.m-3 a najvyššia koncentrácia benzénu bude 0,03 μg.m-3. Limity na ochranu ľudského zdravia ustanovené vyhláškou č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia prekročené nebudú.*
Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného	Citácia stanoviska: Úrad má zásadné pripomienky. Požadujú: a) posúdiť vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu podzemných vôd (vrtu TH-1); b) posúdiť metódy (vhodnosť) biologickej rekultivácie; c) zosúladiť s platným strategickým dokumentom (POH Trnavského kraja).

Odosielateľ	**Obsah stanoviska**
prostredia kraja List č. OU-TT-OSZP2-2016 /029362/Pu, zo dňa 23.09.2016	*Vyjadrenie navrhovateľa:* *Ad a)* *Povolenie OBÚ v Bratislave č. 621-1982/2011 zo dňa 28.07.2011, na základe ktorého dobývanie a likvidácia lomu Trstín aktuálne prebiehajú, stanovilo povinnosť raz ročne realizovať rozbor vody z vrtu TH-1. Vodou z vrtu TH-1 je zásobovaná administratívna bunka v lome. Aktuálny protokol o skúškach z apríla 2016 je dokumentovaný v prílohe doplňujúcej informácie. Podzemná voda z vrtu TH-1 vyhovuje požiadavkám na vodu určenú na ľudskú spotrebu podľa NV SR č. 354/2006 Z. z. v znení NV SR č. 496/2010 Z. z. Keďže žiadny z hodnotených ukazovateľov neprekračuje limitnú hodnotu podľa nariadenia vlády je možné konštatovať, že činnosť nemá vplyv na kvalitu podzemnej vody.* *Ad b)* *Návrh biologickej rekultivácie lomu Trstín (Košťál, J., 10/2016) veľmi precízne spracoval odborník z oblasti botaniky na základe terénneho prieskumu a štúdia metód a skúseností z iných lomov. Mgr. Jaroslav Košťál, PhD. je bývalý pracovník Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre. Toho času je zamestnancom ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie. Spracovateľ návrhu má teda potrebnú kvalifikáciu a je odborne angažovaný v oblasti bioty a ochrany životného prostredia. Nevie sa presne, aká vyššia inštancia by mala posudzovať štúdiu vypracovanú takto kvalifikovanou osobou z prostredia CHKO Ponitrie.* *Ad c)* *Platný Program odpadového hospodárstva Trnavského kraja (ďalej len POH TTK) na roky 2011 – 2015 (http://www.minv.sk/?program-odpadoveho-hospodarstva) dožíva. V januári 2016 bol vypracovaný nový POH TTK na roky 2016 – 2020 (Foltínová,Z., OÚ Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie), ktorého proces schvaľovania nie je uzavretý (prebieha proces EIA na strategický dokument), preto ani nie je verejne dostupný.* *Odborný posudok vo veci odpadov vypracovaný RNDr. Františkom Šopincom (č. Trstín-ALAS/2016 z augusta 2016, príloha č. 5 Oznámenia o zmene) k žiadosti o vydanie súhlasu na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu podľa § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z.z. je posudkom z oblasti A – skládkovanie odpadov.* *V závere posudku (čl.11) sa ale uvádza, že použitie navrhnutých odpadov (17 01 01, 17 01 03, 17 01 07, 17 05 04, 17 05 06, 17 08 02, 01 04 10) sa odporúča na základe skúseností z praxe a porovnania s právnymi predpismi SR a EÚ, a za podmienok stanovených v odbornom posudku sú vhodné na zhodnotenie ako zásypový materiál v rámci terénnych úprav pri rekultivácii vyťaženej časti ložiska stavebného kameňa v DP Trstín.* *V odbornom posudku č. Trstín-ALAS/2016 (čl. 8) je ďalej uvedené, že „v súvislosti povinnosťami vyplývajúcimi pre držiteľov odpadov z hierarchie odpadového hospodárstva, využitím uvedených inertných odpadov na rekultiváciu ložiska, dochádza k naplneniu cieľov Programu odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2020, kde jednou z povinností Slovenskej republiky do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného a demolačného odpadu, metóda R10 Úprava pôdy na účel dosiahnutia prínosov pre poľnohospodárstvo alebo na zlepšenie životného prostredia, vrátane zasypávacích prác, ako náhrady za iné materiály najmenej na 70% hmotnosti vzniknutého*

Odosielateľ	Obsah stanoviska
	odpadu. Tento cieľ sa má uplatniť na odpady uvedené v skupine 17 Katalógu odpadov, okrem nebezpečných odpadov". Na základe princípu, že strategický dokument nižšej úrovne (POH TTK) musí byť v súlade so strategickým dokumentom vyššej úrovne (POH SR) požadujúcim zintenzívnenie spôsobu nakladania s odpadmi zo skupiny 17, je možné predpokladať súlad činnosti „Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v dobývacom priestore Trstín" s POH TTK. Jeden odpad je zo skupiny 1 (01 04 10 prachový a práškový odpad iný ako uvedený v 01 04 07) a jedná sa o odpad na báze sadry (CaSO4 . ½ H2O), ktorý tvorí len do 5% ukladaných odpadov, a ktorý je odborným posudkom č. Trstín-ALAS/2016 odporúčaný ako vhodný pre rekultivačné a likvidačné práce v kameňolome Trstín.
Trnavský samosprávy kraj List č. 06089/2016/OUPaŽP-2/Re zo dňa 23.09.2016	Citácia stanoviska: Odbor územného plánovania a životného prostredia konštatuje, že rekultivácia dobývacieho priestoru je proces, ktorý je daný zákonom. K predloženému oznámeniu o zmene nemajú žiadne pripomienky, keďže realizovaním navrhovanej činnosti dôjde k začleneniu územia silne poznačeného antropogénnou činnosťou do okolitého prostredia.

MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti *„Likvidácia a rekultivácia vyťaženej časti výhradného ložiska stavebného kameňa v DP Trstín"* z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

MŽP SR dôkladne preštudovalo všetky v zákonom stanovenom termíne doručené stanoviská a podrobne sa zaoberalo vyhodnotením a následným zapracovaním všetkých pripomienok do tohto rozhodnutia, pričom vychádzalo najmä z podrobnosti, výpovednej hodnoty obsahu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, s braním na vedomie stupeň prípravy. Navrhovaná činnosť nie je na území nová, jedná sa o postupnú likvidáciu basnkého diela, v š´častiach kde už bola ukončená banská činnosť.

Pri posudzovaní primerane použilo aj kritériá pre rozhodovanie podľa Prílohy č. 10 zákona (transpozícia prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie).

MŽP SR, na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, vyjadrení orgánov a z hľadiska zhodnotenia celkovej úrovne ochrany životného prostredia podľa zákona, usúdilo, že nie je možné vylúčiť pravdepodobný významný vplyv zmeny navrhovanej činnosti, najmä z hľadiska ochrany prírody a krajiny, preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

MŽP SR upozorňuje navrhovateľa, že po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia vydá podľa § 30 zákona rozsah hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti, pre nasledujúce kroky posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti sa uplatnia jednotlivé ustanovenia zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 správneho poriadku na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona.

Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

Doručí sa:
1. **ALAS SLOVAKIA, s.r.o.,** Polianky 23, 841 01 Bratislava
2. **Obecný úrad Trstín,** Trstín 95, 919 05 Trstín

Na vedomie:
3. **Obvodný banský úrad v Bratislave**, Mierová 19, 821 05 Bratislava
4. **Okresný úrad Trnava,** odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava
5. **Úrad trnavského samosprávneho kraja,** Starohájska 6868/10, 917 01 Trnava
6. **Okresný úrad Trnava,** odbor krízového riadenia, Kollárova 8, 917 02 Trnava
7. **Okresný úrad Trnava,** odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Kollárova 8, 917 02 Trnava
8. **Okresný úrad Trnava,** Pozemkový a lesný odbor, Kollárova 8, 917 02 Trnava
9. **Okresný úrad Trnava,** Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Kollárova 8, 917 02 Trnava
10. **Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Trnava,** ul. Rybníková 9, 917 00 Trnava
11. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trnava,** Limbová 6053/6, 917 02 Trnava
12. **Ministerstvo hospodárstva SR,** Sekcia energetiky, Mierová 19, 827 15, Bratislava 212
13. **Ministerstvo životného prostredia SR,** Odbor odpadového hospodárstva**, TU**